

Zagreb, 22. studenoga 2011.

Hrvatska agencija za poštu i
elektroničke komunikacije

Jurišićeva 13
10000 Zagreb

Predmet: Javna rasprava o prijedlogu odluke u postupku analize tržišta maloprodaje širokopojasnog pristupa internetu
- dostava komentara

Poštovani,

U okviru otvorene javne rasprave o Prijedlogu Odluke u analize tržišta maloprodaje širokopojasnog pristupa internetu, trgovačko društvo B.net Hrvatska d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 16/6 (*dalje u tekstu: B.net*), kao operator elektroničkih komunikacija, iznosi sljedeće komentare.

B.net se zahvaljuje na mogućnosti sudjelovanja te iznošenja argumenata tijekom ove javne rasprave, kao i tijekom prethodnih rasprava o dokumentima koji su prethodili citiranoj Odluci.

Prije iznošenja komentara B.neta, iznova bi iskoristili priliku da se zahvalimo stručnim službama te Vijeću Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (*dalje u tekstu: HAKOM*) na svemu do sad poduzetom da se predmetno tržište regulira. Potreba regulacije vidljiva je već iz same veličine udjela koji su navedeni u Analizi tržišta maloprodaje širokopojasnog pristupa internetu, kao i opisane samodostatnosti poduzetnika s izrazito vladajućim položajem, snage utjecaja na potrošače (*gdje je u nemalom broju slučajeva jedina potrošačka mogućnost odabira*) te prakse koju je prvenstveno usmjerena na sprječavanje ulaska i razvoja konkurencije na citiranom tržištu.

Komentari Odluke

Snažno pozdravljamo predmetnu odluku HAKOM-a kojom se jedinstvenom poduzetniku Hrvatskom Telekomu d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Savska cesta 32 (*dalje u tekstu: HT*) i njegovom društvu kćeri Iskon Internetu d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Garicgradska 18 (*dalje u tekstu: Iskon*) u svrhu nadzora maloprodajnih cijena usluga određuju regulatorne obveze zabrane sprječavanja ulaska na tržište ili ograničavanja tržišnog natjecanja određivanjem preniskih cijena usluga, zabrana davanja neopravdane prednosti pojedinim krajnjim korisnicima usluga te zabrana neopravdanog povezivanja određenih vrsta usluga.

Izrazito je pozitivno što citirana Odluka promatra povezana društva kao jednog poduzetnika (*prema primjenjivom načelu jedinstvenog poduzetnika eng. "single economic entity" jer društvo kćer ne pridonosi stvaranju konkurencije, već ono tvori zajedničku ekonomsku cjelinu*) što je dobrodošlo usklađivanje s pravilima Europske unije, gdje se spomenuti standard primjenjuje više od pola stoljeća, a u svezi s regulativnim obvezama na polju elektroničkih komunikacija već puna dva desetljeća.

B.net izražava bojazan jer predmetna doktrina nije primijenjena u potpunosti i dosljedno, jer je ipak kod regulacije usko povezanog tržišta prijenosa televizijskih programa uz plaćanje naknade, Hakom odredio blažu mjeru za Iskon nego za HT. Time je otvorena mogućnost da se izrazito vladajući položaj manifestira na tržištu kroz drugu organizacijsku jedinicu istog poduzetnika, odnosno da regulatorne mjere koje se ne primjenjuju na isti način za jedinstvenog poduzetnika ne dovedu do željenih učinaka.

Iako se regulatorne mjere mogu smatrati zakašnjelima u odnosu na širokopojasni pristup internetu, na tržištu prijenosa televizijskih programa uz plaćanje naknade, a koje se može još uvijek smatrati tržištem u ekspanziji, unatoč manjkavostima koje smo gore naveli predmetne mjere bi mogle pokazati blagotvorne učinke na tržište. Iz Analize proizlazi potreba ovakvom pristupu regulacije, odnosno uvrštavanju tržišta prijenosa televizijskih programa uz plaćanje naknade, kao usko povezanog, u polje regulacije. Naime, uz sva prikazana obrazloženja Hakoma, s kojima se slažemo u cijelosti, treba spomenuti i kako je vidljiv pad postotka potrošača koji uslugu širokopojasnog pristupa koriste samostalno, u odnosu na sve rasprostranjenije korištenje paketiranih usluga (*gdje je pojavljuje još najmanje jedna usluga uz širokopojasni pristup*). Uzevši u obzir veličinu udjela HT-a i Iskona, vidljivo je da je upravo taj poduzetnik tržište širokopojasnog interneta koristio kao platformu, u prodajnom smislu, za povezivanje s tržištem prijenosa televizijskih programa uz plaćanje naknade. Stoga, ova mjera je u potpunosti nužna i opravdana.

Također, pristup reguliranja maloprodajnih akcija smatramo primjerenim jer je već duže vrijeme izvjesno kako su one sredstvo istiskivanja cijenama i sredstvo zatvaranja tržišta. Cjenovno iscrpljivanje konkurencije vidljivo upravo je na maloprodajnom tržištu, a izraženo je preko različitih pogodnosti koje poduzetnik u vladajućem položaju (HT i Iskon) daju potrošačima prilikom zasnivanja pretplatničkog odnosa. Držimo opravdan prijedlog da se svaka nova promocija mora dostaviti HAKOM-u koji bi ju imao ovlast zabraniti.

Omogućavanje kupnje vrijedne elektroničke opreme uz maksimalne popuste (*što u ekonomskom smislu predstavlja dar*), je služilo otežavanju uspostava kvalifikacije ekonomskog iscrpljivanja kao predatornog i zabranjenog postupanja. Završno, prema stavu B.neta provođenje ove mjere trebat će pomno nadzirati i po potrebi je gradirati ukoliko se u potpunosti ne postignu željeni učinci.

S poštovanjem,

Mislav Bradvica

